

„...láng, hideg érem”

Írás-jel. Ifj. Szlávics László kiállítása a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

A Petőfi Irodalmi Múzeum képzőművészeti kiállításai közt kapott helyet ifj. Szlávics László szobrászművész tárlata. A szűk teremnyi válogatás csak első ránézésre tűnt könnyen átfoghatónak, valójában metszetét képezte a kísérletező, új megoldásokat kereső alkotó gazdag életművének. Az *Írás-jel* címet viselő mustra koncepciója szerint többségében az irodalomhoz köthető munkákat vonultatott föl, találkozhatunk azonban zenei inspirációjú alkotásokkal (*Rendületlenül, A zenének vége*), és

ifj. Szlávics László: *Abda*, 1944. 11. 09.

legalább ilyen határozottan jelen lévő rendező erő az Őszövetség-, illetve a holokauszttematika is.

Ifj. Szlávics Lászlót elsősorban éremművészként, e műfaj megújítójaként tartjuk számon. Plakettjei számos elismerésben részesültek külföldön és Magyarországon egyaránt, többek közt 2007-ben megkapta a XVI. Éremművészeti Biennálé Nagydíját. Pályázat útján nyerte el a Magyarországi Evangélikus Egyház két legfontosabb díja, az Ordass Lajos-, valamint a Prónay Sándor-díj készítésének lehetőségét.

Érmeinek egyik fő különlegessége a technikai újítás mellett a szabályos körvonalról való lemondás, a kontúr koptatásának romantikus gesztusa (kézben? tűzben?). Az érmekeket sokszor „talált tárgyként” mutatja be. A figurák mögötti alap is „kopik”, ezzel a technikával készült érmeire a fokozott dinamizmus jellemző. A kiállított művek közül erre példa a *Solaris*, a *Virágot Algernon-nak* vagy az *Utazás a koponyám körül* című plakettek, melyek inkább bizonyulnak illusztrációnak, mintsem értelmezéseknek. Nem úgy, mint a vegyes technikájú *Hommage à Márai Sándor-érem*, amely ereklyetartóként foglalja magában az író-költő legismertebb versének, a *Halotti beszéd* kéziratának másolatát. A művész írógép segítségével rekonstruálta, majd úgy helyezte az érembe a szöveget, hogy az általa legjellemzőbbnek, legfontosabbnak tartott részek láthatóak legyenek mindkét oldalon. A szándékosan gyúrten beillesztett fragmentumon az „az nem lehet” részletet aláhúzás is kiemeli. Mint ahogy a költemény is egyszerre fejezi ki a fátum kikerülhetlenségét, ugyanakkor a végsőkig való kitartás szükségességét, a plakett is ezt a kettősséget jeleníti meg képzőművészeti eszközökkel.

„*A gép forog, az alkotó pihen*” című érem egyúttal átvezet az óras művek csoportjához, Szlávics gazdag sorozatából felvillantva néhányat. Az idő és a tér, művi és természetes, mulandó és örök kettősségét kompilálja ezeken a vegyes technikájú szobrokon. Kész óraszerkezeteket ready-made-ként felhasználva összegegetett

felületű fával dolgoz össze, néhol szinte antropomorffá alakítva, így születnek a *Mr. Clock*, illetve a *Félóra* című alkotásai. E művek bizonyára a tér és az idő – mint irodalomtudományi fogalmak – asszociációi révén vettek részt a kiállításon.

Szlávics szobrászatában szembeötlő a választott anyagfelületre irányított fokozott figyelem, legyen szó bármilyen anyagról. Ezt láttuk a plaketteken, de igaz ez a famunkák esetében is. Égetett művei is jó értelemben kiszámítottak, kidolgozottak, az ép és a „rontott” felszín kölcsönhatása a gondosan kimunkált kompozíció része.

A házrészletet imitáló égetett kisplasztikák újabb jelentős csoportja az életműnek, nevükben leggyakrabban helységnévre utalnak. Ilyen a *Pozsonyi út 1.* – *Hommage à Radnóti Miklós* is, mely a költő utolsó budapesti otthonát idézi elénk címében, ugyanakkor eszünkbe juttatja, hogy a pszichoanalízisben a ház az emberi test szimbóluma. Az *Abda, 1944. 11. 09.* című még inkább egyértelműen imitál üszkös emberi maradványokat, félreérthetetlenül nemcsak a költőre, hanem a világháború összes brutálisan meggyilkolt áldozatára utalva.

A Radnóti-szobrok átkötést képeznek a bibliai, illetve a holokauszt témájú fafelületek felé is, melyek a szűkre szabott kiállítás arányaihoz képest ugyancsak hangsúlyos csoportot képeznek. A *Soa*-sorozat, a *Kivonulás Egyiptomból*, valamint a *Kilencedik csapás* is a művész legújabb munkái közé tartozik. A drámai történéseket Szlávics kisméretű, mintegy 15×15 cm-es lapokon sűríti, a téma a fa természetes erezete és a választott népet szimbolizáló héber írásos papírtöredék kompozíciója révén jelenik meg, dekoratívan, ugyanakkor jól kódolhatóan minden esetben.

Első látásra ugyanilyen egyértelműnek tűnik a kiállítás főfalán elhelyezett minimalista *Triptychon* is: a középső fatábla felső harmadában, a feszület helyén

ifj. Szlávics László: Hommage à Márai Sándor

egy kisebb, a két oldalsón két nagyobb héber írásos papírtöredék helyezkedik el, egyszerre jelezve ezáltal az Ószövetség, a mózesi törvények eltörlését (elfogyását), valamint az Újszövetség kezdetét is. A mózesi törvényekkel összhangban betartja az emberábrázolás tiltására vonatkozó második parancsolatot, másképp fogalmazva: ószövetségi nyelven mond el újszövetségi tartalmat, alapját képezve ezáltal egy zsidó–keresztény párbeszédnek is.

A Petőfi Irodalmi Múzeum kiállítása csupán ízelet nyújtott ifj. Szlávics László szobrászatának tartalmi-formai sokszínűségéből, más művészeti ágak iránti nyitottságából. Remélhetőleg az itt csak megidézett sorozatokat lesz módja a közönségnek nagyobb szabású tárlat keretében is megtekinteni.

Nagy Villő